

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas II. An gravitas & levitas sitn qualitates speciales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Restaurari denique posset, quia ex dictis illius constat, quod bene arguatur distinctio realis eorum accidentium, quæ sensu percipiuntur, quæ ergo est taxa quod legitime sensu percipiantur sapor in Eucharistia, idque secundum ipsam formam, non autem effectum illius, & non rectè percipitur forma gravitatis, sed percipitur sensu non nisi illius effectus.

Secundum Argumentum est, quo utitur Oviedo. Gravitās & levitas non identificantur cum materia, eadem enim materia gravitat sub una forma levitat sub altera; non item gravitas & levitas sequuntur formam, quia forma spiritualis non gravitat, & tamen corpus humanum gravat. Item gravitas & levitas non sequitur unionem, si forte hæc sit in homine spiritualis, seclusa; unionem, in mortuo manet gravitas. Denique non identificatur composito, quia illud nihil est aliud præter illa tria. Ergo gravitas debet esse quid distinctum à substantia.

RESPONDET Ariaga, quod gravitas posset sequi formam. Anima autem rationalis licet in se sola non sit productiva motus deorsum, in his tamen circumstantiis gravitat, sicut eadem anima sola non famescit, posita tamen in corpore, famescit, videt posita in corpore, non videt extra corpus.

INSTAT. Oviedo sse disparitatem inter visionem v. g. & inter gravitatem; quia scilicet potentia visiva, est productiva visionis, quæ est accidens corporum, nec potest educi ex subiecto spirituali, neque item potest produci sine concursu specierum, quæ etiam ipsæ in subiecto materiali recipi debent, quæ omnia sunt materialia, defunctæque animæ separatæ; terminus autem producendus à gravitate, tantum est præsentia localis; & actio ejus, est motus localis, ex vi cuius producitur hæc præsentia. Jam autem nec præsentia localis, nec actio illius productiva ullo ex capite indiget subiecto materiali.

RESPONDERI potest, argumentum probare multum etiam in principiis Oviedo, probaret enim gravitatem non esse qualitatem materiale, cum nec actio, nec terminus illius, deponant subiectum materiale.

Restaurari tamen potest hoc argumentum sic: Quia in principiis Ariaga, idem corpus nunc majorem, nunc minorem producit v. g. motum deorsum, cuius ratio reddi non potest, nisi concedatur gravitatem habere majus & minus, nam ipsæ formæ spirituales eadem manent, imò & materiales, si sunt indivisibiles. Materia etiam de se non gravitat.

Tertium Argumentum sit autoritas Aristotelis ex secundi de Generatione textu octavo, quinti Metaphysicorum textu 19. secundi de partibus animalium capite 1. ubi gravitas & levitas numerantur inter qualitates tangibiles.

OBJICITUR 1. cum Valesio apud Oviedo. Si gravitas & levitas essent accidentia distincta,

convenirent corporibus absolute in ordine ad se, in certa & determinata intentione, sicuti competit calor & frigiditas, cuicunque corpori, sed gravitas & levitas non ita subiecto conveniunt; sed respective & in ordine ad aliud; si enim absolute convenirent, eodem modo respectu cuiusvis mediæ convenirent, non convenire autem eodem modo, ostendunt experientia.

RESPONDETUR. Quamvis calor ignis A, respectu ferri igniendi, non habeat tantam efficaciam, quantam respectu stipulæ igniendæ, tamen id non probat calorem non esse qualitatem respectivam, & non absolutam, ergo nec hic probabit. Quod autem libra huius corporis supernatet aquæ, libra alius non supernatet, referri debet, vel in poros corporis, in quos se insinuat aqua, & ipsum corpus attollit, vel referri debet in aërem in corpore supernatanti inclusum, qui etiam attollit corpus. Referri item debet in temperamentum.

OBJICITUR 2. cum Ariaga: Nullum esse fundamentum distinguendi à substantia, gravitatem & levitatem.

RESPONDETUR. Quodcumque Ariaga assignaverit fundamentum distinguendi alia accidentia, idem in præsentia assumemus.

OBJICITUR 3. Potentia loco motiva in animali non distinguitur realiter ab anima. Ergo nec gravitas quæ est potentia loco motiva deorsum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse. Quia non videmus potentiam loco motivam esse separatam ab animali: Jam autem gravitatem panis, sentimus in Eucharistia sine substantia panis, quam illic sentiri idem fundamentum habetur, quod habetur sentiri saporem panis, sine substantia panis.

DIFFICULTAS II.

An Gravitās & Levitas sint qualitates speciales.

Sensus tituli est, an gravitas & levitas identificentur primis qualitibus, earumque temperamento, an verò sint quid distinctum realiter ab illis. Esse has qualitates distinctas docet communis sententia. Negat Oviedo & Recentior Suarez.

DICENDUM est, Gravitatem v. g. esse distinctam qualitatem à primis qualitibus.

PROBATUR 1. Quia vel gravitas in una tantum qualitate consistit, vel in duabus, vel in omnibus. Si in omnibus qualitibus consistit levitas & gravitas. Ergo elementa nulla dantur graviora, nulla leviora, quia elementa non habent combinationem omnium qualitatum: hoc ipso enim mista foret; si autem in duabus qualitibus consistit gravitas & levitas. Quæro an æqualiter in utraque prima qualitate consistant,

sistunt, vel non æqualiter. Si non æqualiter, non erit ratio major unius quam alius, qualitatibus. Si æqualiter: Ergo nullum elementum dabitur simpliciter grave, vel simpliciter leve; quia adjunctum habebit principium, quod in alio elemento principiat gravitatem, in alio levitatem; quod proportionaliter applica si gravitas & levitas in una tantum qualitate consistant. *Hoc ulterius sic explanatur.* Ignis est levissimus; competit illi ex communis sententia siccitas & calor, quæro quid in igne principiet levitatem? si principiat siccitas simul & calor: Ergo terra non est summe gravis, quia competit illi principium levitatis; nempe siccitas; quod si levitatem principiat calor. Quæro quod ex principio levior est aqua, quam terra, cum illi calor nullo modo competat. Neque valet si recurras ad formam substantialem, sumptam cum certa combinatione, certè enim vapor est substantialiter aqua, & tamen levior est aqua. E-converso si siccitas est principium gravitatis in terra, erit & in igne, adeoque non dabitur quidpiam summe leve. Quod si frigiditas est principium gravitatis, etiam aqua erit summe gravis; est enim frigida. Quod si utrumque principiat summam gravitatem nempe & siccitas & calor, redit difficultas, quod etiam siccitas gravitatem in igne principiare deberet. Quæro etiam unde hoc habebit hæc qualitas, ut si cum hac conjungatur qualitate, faciat levitare, si cum alia, faciat gravitare: & si siccitas conjuncta cum alia qualitate non potest facere nisi siccum, cur siccitas quæ est principium levitatis, conjuncta cum alia qualitate, principiare poterit gravitatem.

PROBATUR 2. Quia magna parte dissoluta combinatione qualitatuum remanet eadem gravitas, ut patet in aqua calefacta, ferro ignito & cætera similia: Ergo apparet gravitatem, non sequi conditionem qualitatis.

PROBATUR 3. Quia in corporibus damntorum receptus ignis, non facit corpora illa leviora, alias esse illis in centro terræ, esset contra inclinationem physicam, quam tunc haberent ad motum sursum.

RESPONDET 1. recentior Suarez retorquendo argumentum. Ponatur gravitas & levitas, qualitates distinctæ, resultabunt nihilominus à temperamentis primarum qualitatuum. Cur ergo fundat in igne levitatem istud temperamentum, & in terra, vel aëre non fundat.

CONTRA. Quia in nostris principiis ratio reddi potest ejus quod quæritur, referendo gravitatem in formam substantialem, quæ sit nata principiare illam gravitatem, supposita sui unioni cum materia, in qua spectata quantitate, & ejus mole, proportionatam principiat gravitatem; hinc aqua est gravior vaporibus, quæ etiam substantialiter sunt aqua, quia materia va-

poris non est magna; & licet quidem etiam per nos gravitas supponat combinationem qualitatum, supponit tamen non præcisè ratione sui, sed ratione formæ, & ratione corporis cui competit; Hinc anima etiam rationalis, propter ordinem essentialem quem dicit ad corpus, potest idem præstare sine imperfectione, quod præstant formæ materiales; posita autem separatione, forma nata succedere, succedit etiam in officio gravitatis causandæ. Quod si Deus impediret, ne formæ substantiali, alia succedat, si nollet supplere concursum conservativum gravitatis, non esset cadaver grave. Sicut nec alia Accidentia haberet, si in dicto casu, nollet Deus supplere causas conservativas eorumdem.

RESPONDET 2. Idem. Gravitatem & levitatem consistere in temperamento, quod etiam admittit mixturam densitatis, & raritatis, & subtilitatis.

CONTRA est. Quia quamvis concedamus hæc simul necesse cum gravitate, non tamen in illis formaliter consistit gravitas. At quidem de temperamento jam supra dictum. Quod attinet ad densitatem, ita urgetur, nam densitas per illum sunt corpuscula, de quibus ipsis quæritur unde sint gravia, nec posset etiam dari summe grave, quia non daretur principium summæ gravitatis, densitas enim etiam est in aqua, & tamen non principiat summam gravitatem. De raritate idem proportionaliter dicendum.

RESPONDETUR 3. Duplex esse temperamentum. Quoddam quidem, quod appellatur à Chemicis fixum, & hoc cum candet ferrum, cum calefit aqua non dissolvitur, & in isto temperamento consistit gravitas. Aliud temperamentum mobile.

CONTRA est, quia saltem non admittit iste auctor densitatem fixam, & aliam mobilem; rursum cum densitas aquæ bullientis, notabiliter attollatur, deberet ex una parte reddi magis levis aqua, nam deficiente principio gravitatis, quale est per illum densitas, deberet densitati succedere levitas; & tamen hoc falsum est; ex altera parte deberet illa aqua reddi gravior, quia in illam intrant corpuscula, quæ etiam habent suam gravitatem. Redit etiam argumentum supra factum. Cur scilicet istud temperamentum fixum cum quoad aliquid sui reperitur in aliis elementis, non principiet eundem effectum? vel si principiat, non dabitur jam ullum summe grave, vel summe leve.

DIFFICULTAS III.

An Gravitas & Levitas sint una, an duæ qualitates, & de illis prout sunt in elementis.

†(H)

ASSE-